

Kórházi fertőzések

A „hétköznapi” (közösségben szerzett) és a kórházi fertőzések nem egyformák: az utóbbiak gyakran súlyosabbak, nehezebben kezelhetők. Becslések szerint minden huszadik kórházi beteg megkap valamilyen bakteriális, vírusos vagy gombás infekciót.

A fertőzés a kórházi tartózkodás leggyakoribb „mellékhatása”. A fertőző betegeket elkülönítésével, a kórtermek tisztán tartásával, a betegek által érintett felületek mindennapos fertőtlenítésével, gumikesztyűk és egyszerű használatos eszközök következetes alkalmazásával csökkenteni lehet a lehetőséget, de kiküszöbölni nem. Elsősorban a gyengébb védekezőképességű betegek vannak veszélyben: az idősek és a koraszülöttek, az alultápláltak és az elhízottak, a cukorbetegségek és az immunhiányos állapotúak, a daganatellenes kemoterápiában vagy szteroidkezelésben részesülők.

Az intenzív és a krónikus osztályokon a betegek legyengült állapota kedvez a kórokozók szaporodásának. Fertőzésveszélyt jelenthet a vénás kanül, a hólyagkatéter, a légzéztámogatáshoz használt tubus, a tükrözéses vizsgálat, a biopsziás mintavétel, a vesepótló dialíziskezelés, az elhanyagolt felfekvés vagy műtéti seb.

Veszélyes kórházi kórokozók

A baktériumok közül a hasmenést és súlyos vastagbélgyulladást okozó *Clostridium difficile* főleg az idős betegeket támadja meg, rendszerint azután, hogy hosszabb antibiotikumkúra miatt a bélflóra egyensúlya felborult. A fertőzés hajlamos a kiújulásra, a kiszáradás vagy a vastagbél gyors tágulása (toxikus megakolon) miatt a nem megfelelően kezelt betegség végzetes lehet.

A *Staphylococcus aureus* egészséges emberek bőrén, orrüregében él. A kórházakban az állandó antibiotikum-

használat miatt nagy arányban vannak jelen a baktérium ellenálló (ún. meticillinrezisztens) törzsei – rövidített nevük: MRSA. Az MRSA a bőrön először csak kicsiny dudorokat kelt, de ezek mély, fájdalmas tályogokká alakulhatnak át. A véráramba jutó MRSA végül megtámadhatja a csontokat, ízületeket, a tüdőt vagy a szívet is.

A normális bélflórához tartozó *Escherichia coli* ellenálló törzsei pl. vizeletvezető katéter felhelyezését követően szaporodhatnak el a húgyutakban, de akár epeúti fertőzést vagy agyhártyagyulladást is okozhatnak. A *Klebsiella pneumoniae* az utóbbi években került a kórházi húgyúti fertőzések és tüdőgyulladások fontos kórokozói közé. Az *Acinetobacter baumannii* köpetből, légúti váladékból, vizeletből, hasúri folyadékból mutatható ki, s pl. tüdőgyulladást okozó légzéztámogatásban részesülő betegek között.

A vírusok közül a hasmenést, lázat, hányást okozó rotavírusok és a lázat, köhögést, sípoló légzést okozó légúti óriássejtes vírus (RSV) főként a csecsemőosztályok betegeit fenyegetik. A régebben vérátömlesztéssel is könnyen terjedő hepatitisz B és C vírus ezen az úton ma már csak rendkívül ritkán adódik tovább.

Védekezés a kórházi fertőzések ellen

- A legfontosabb, hogy gyakran és alaposan (szappannal, fertőtlenítő szerrel) mossunk kezet, és ha kell, látogatóinkat vagy a vizsgálathoz/kezeléshez készülődő nővért, orvost is bátran figyelmeztessük erre.

A szigorú higiénés előírások ellenére sokféle kórokozóznak a kórház az igazi otthona

- Műtét vagy baleset után kísérjük figyelemmel a sebet védő kötés állapotát, tisztaságát; a szennyezett vagy átnedvesedett kötést cseréltsük ki.

- Tervezett kórházi kivizsgálás vagy műtét előtt törekedjünk a lehető legjobb erőnlétre: fordítsunk gondot az egészséges táplálkozásra, alvásra, testmozgásra, kerüljük a túlzott stresszt, a kimerítő munkát.

- A kórházból hazatérve figyeljünk az olyan tünetekre, amelyek egy esetleges kórházban szerzett fertőzés jelei lehetnek. Szokatlan fájdalmat, hidegrázást, gennyes váladékot, a műtéti seb környékén elszíneződést észlelve haladéktalanul menjünk orvoshoz.

- Ne feledjük: az antibiotikumok nélkülözhetetlenek a baktériumok elleni harcban, de szükségtelen vagy nem előírásos használatuk kedvez az ellenálló baktériumok és a gombák elszaporodásának, így súlyos fertőzésekhez vezethet.

Ez a tájékoztató nem helyettesíti az orvosi kezelést. A betegek számára készített másolatoktól eltekintve felhasználása csak a kiadó írásos hozzájárulása nyomán engedélyezett.